

දීමනා කප්පාදුවට එරෙහි අරගලයේ නිරත හළාවත පොල්වතු කම්කරුවෝ ලේස්ස්වෙද් ට කතා කරති

Sri Lankan plantation workers protest unions' sellout wage deal

අපේ වාර්තාකරුවන් විසිනි

2019 පෙබරවාරි 1

ඩා ලාවත වැවිලි සමාගමට අයත් පොල් වතු කම්කරුවෝ වසර අග ලබා දෙන දීමනා කප්පාදුවට එරෙහිව පසුගිය මාසයක් පුරා උද්සේෂ්ඨනවල නිරත වී සිටිති.

පොල් වතු කම්කරුවෝ ද තේ වතු කම්කරුවන් මෙන්ම දිරි දෙනික වැටුප් ලබන ලංකාවේ දරුණු සූරාකැමට ලක්ව සිටින කම්කරුවන් අතරට අයත් වෙති. ඔවුන්ගේ දෙනික වැටුප රුපියල් 615 කි. ඉරිදා හා පෝද දින හැර අනෙක් සියලු දිනවල රැකියාවේ නිරත කම්කරුවෙකුට පමනක් දිනකට රුපියල් 740 ක් හිමි වේ.

1992 සිට 2016 දක්වා ලබා දුන්, සමාගමේ වාර්ෂික ආදායමෙන් සියයට 10 ක් කම්කරුවන් අතර බෙදාදීමේ පාරිතෝෂික දීමනාව හා වසර අග දුන් නත්තල් දීමනාවත් ලබා නොදීමට එරෙහිව හළාවත පොල් වතු කම්කරුවෝ මේ මස 02 දා සිට අඛන්ඩ වර්ෂනයක නිරත වුහ. ඒ සඳහා සමාගමට අයත් වතු 85 ක වතු කම්කරුවන් සහ කාර්යල කම්කරුවන් අට සියයක් පමන සහභාගි විය.

දින 10 කට පසු කම්කරුවන් වර්ෂනය අත්හැරියේ දීමනා ලබා දෙන බවට වැවිලි කර්මාන්ත ඇමති නැවීන් දිස්සානායක, වතු පරිපාලනය හා වෘත්තීය සම්මිත්‍යායකයන් ලබා දුන් පොරොන්දු මතයි. යලි පොරොන්දු කඩ කර ඇති වතු සමාගම හා ආන්ඩ්වුව පවසන්නේ වතු සමාගමේ සහායත් ආසිරි හේරත් අසනීප තත්ත්වයන් පසුවන නිසා දීමනා ලබා දීම ප්‍රමාද වන බවයි.

හළාවත ආනම්ඩුව පාරේ පිහිටි ලංකාවේ විශාලතම පොල් වත්ත වන පලුගස්වැව වත්තේ කම්කරුවන් ලේක සමාජවාදී වෙබ් අධිවියට (ලේස්සවෙද්) ප්‍රකාශ කළේ සමාගමේ ආදායම අඩුවීම හේතුවෙන් දීමනාව ප්‍රමාද බවට එම වත්තේ කළමනාකාරීවරයෙක් ප්‍රකාශ කළ බවයි. නමුත් කම්කරුවන් පෙන්වා දෙන්නේ 2018 වසරේ සමාගමේ ආදායම රුපියල් මිලියන 1100 ක් වන බවත් ගුද්ධ ලාභය මිලියන 90 ක් ඉක්මවා ඇති බවයි. සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාවන්ට අනුව 2016 වසරේ ගුද්ධ ලාභය මිලියන 70 කි. එම වසරේ ලාභයෙන් සියයට දහය කම්කරුවන් අතර බෙදු විට එක් කම්කරුවෙකුට රුපියල් 23,000 බැංකින් පාරිතෝෂික දීමනා ලැබේ ඇති.

ඒ අනුව, 2018 දී එය 30,000 ක් පමන විය යුතු යයි කම්කරුවන් පවසයි.

ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් 2018 සඳහා පාරිතෝෂික දීමනා රුපියල් 13,500 ක් පමනක් ලබා දිය හැකි බවට වතු පරිපාලනය කරන යෝජනාවට කම්කරුවන් විරැදුඩ වූ තත්ත්වය යටතේ විවිධ හේතු දක්වමින් දීමනා ලබා දීම මේ වන විට මගහිරින් සිටි. සැම වසරකම දෙසැම්බර් මාසයේ ලබා දුන් රුපියල් දස දහසක නත්තල් දීමනාවත් මෙවර කම්කරුවන්ට ලබා දී නොමැති.

පොල්වතු කම්කරුවන්ගේ වර්ෂනය තුළකා කර ඇති තිදිහස් සේවක සංගමය හා අන්තර් සමාගම් සේවක සංගමය, මේ වන විට පැන නැගි ඇති තේ වතු කම්කරුවන්ගේ වැටුප් අරගලය සමග ඒකාබද්ධ කිරීම දැනුවත්ව වලක්වා තිබේ. වසර කිහිපයකට වරක් ප්‍රෝඩ්ඩකාරී විරෝධතාවක් සංවිධානය කරන මෙම සම්මිත්‍යාන්ඩුවට බලපැමි දැමීම මගින් කම්කරුවන්ගේ අයිතින් දිනාගත හැකිය යන මිත්‍යාව කම්කරුවන් තුළ වගා දිගා කරමින් සිටි.

2016 වසර අගදී පැන නැගි වැටුප් අරගලය මගින් රුපියල් 415 ක් ව පැවති දෙනික වැටුප රු.200 කින් වැඩි වී ඇත්ත ඉහළ යන ජ්වන වියදම හමුවේ හා උගු කෙරෙන සූරාකැම හමුවේ එම වැඩිවීම කිසිසේත් ප්‍රමානවත් නොවේ.

හළාවත වැවිලි සමාගම රජයේ ජාතික වතු සංවර්ධන මන්ඩලයට අයත් වැවිලි සමාගමකි. සමාගමට අයත් වතු 85 ව හෙක්ටෝයාර 5,733 ක් අයත් වේ. ඉන් බහුතර ඉඩම් ප්‍රමානයක වගා කොට ඇත්තේ පොල් ය. අතුරු බෙශ හා යෝගට්, මේ කිරී වැනි නිෂ්පාදන වලින් ද සමාගම ලාභ උපයි. දැඩි නියං කාලවල දී පමනක් පොල් අස්වැන්නේ සූපු අඩුවීමක් තිබුන ද සමාගම යටතේ පොල් ඇස්වැන්න අඛන්ඩ ඉහළ ගොස් තිබේ. එසේම පොල් මිල ගනන්වල අඩුවීමක් තිබුන ද සමාගමේ ලාභ ඉහළ ගොස් ඇත්තේ රුපියල් කෙටි ගනනින් ය.

ලංකාවේ තේ සහ රබර අපනයනවලට වඩා වැඩි වර්ධනයක් පසුගිය කාලයේ පොල් ආස්ථිත අපනයන මගින් පෙන්වා තිබේ. තේ හා රබර අපනයනය ජාත්‍යන්තර තරගයකට මූහුන දී සිටි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වාර්තාවලට අනුව 2016 දෙසැම්බර් මාසයේ

පොල් හා ආමුතිත අපනයන වටිනාකම ඇමරිකන් බොලර් මිලියන 28.5 කි.

මහ දනපති සමාගම හිමියන් සහ ආන්ඩ්ව්‍ලු ලාභයෙන් සියලු දහයක් කමිකරුවන් අතර බෙදීම නවතා දැමුවත්, දැවැන්ත එලදාව හා ආදායම මුළුමනින්ම තිපදවන්නේ කමිකරු පන්තියේ ගුමයෙනි.

1970 දැකයේ අගභාගයේ සිට පලුගස්වැව වත්තේ රකියාවේ නිරතව සිටින කමිකරුවක් දීමනා කප්පාදුව හා වතු පරිපාලනයේ මරදනය මෙසේ මතු කලේ ය: “වතු අධිකාරී ඇවිල්ලා කිවිවා දීමනාව ගෙවනවා ඔයාලා වැඩි යන්න කියලා. ඒවා විශ්වාස නැති බව කිවිවාම මට තර්ජනය කළා වැඩ කරන්නේ නැත්තම් ගෙදර පලයන්, වැඩ කරන අයට වැඩ කරන්න දිලා කියල කිවිව”.

ඡ්‍යුගේ සෞච්චාම වැටුප හා ජ්‍යෙන වියදම පිළිබඳව සඳහන් කළ එම කමිකරුවා “මගේ මුළු වැටුප රුපියල් 22,000 යි. අපි ගත්ත (ඇච්චාන්ස්) මුදල් කැපිලා අතට එන්නේ 16,000 ක් විතරයි. වත්තේ ඉස්සර දොස්තර කෙනෙක් හිකිය නමුත් දැන් නැ. මට හරියට මගේ ලෙඛට දුකට බෙත් විකක් ගන්නත් මේ වැටුප මදි” යයි පැවසීය.

පලුගස්වැව වත්තේ මුළු බිම ප්‍රමානය අක්කර 1600 කි. නමුත් වත්තේ පොල් කැඩීම, ඇහිලීම, පැවතීම, ලෙලි ගැසීම අදි සියලු වැඩ කිරීමට ඉන්නේ කමිකරුවන් 250 ක් පමණ පිරිසකි. අවුරුදු 60 ට වැඩ සේවා කාලයක් ඇති කමිකරුවන් ඒ අතර සිටින අතර ඔවුන්ට දිනකට දෙන්නේ රුපියල් 600කි.

බොහෝමයක් වතුවල කමිකරුවන්ට ලබා දී ඇත්තේ පේලි නිවාස හෙවත් ලයින් කාමර වන අතර ඉන් බොහෝමයක් අඛලන් වී අනාරක්ෂිත තත්ත්වයේ පවතී. මේ මාස තුනකට පෙර අවුරුදු 16 ක තරුනයකු විදුලි සැර වැදි මරනයට පත්ව ඇති නමුත් වතු අධිකාරීය සාමාන්‍ය මරනයකට ලබාදෙන රුපියල් විසිපන්දාහක දීමනාව තරුනයාගේ දෙමාපියන්ට ලබා දීමෙන් ඇග බෙරා ගෙන තිබේ. ඉස්තේප්පුව සාලය හා පිටුපස කොටසක් ඇති ලයින් නිවාසවල වහල සෙවිලි කොට ඇත්තේ,

තහවු, පොල් අනුවලිනි. තරුනයා මරනයට පත් වී ඇත්තේ සෙවිලි තහවුවට සිදු වූ විදුලි කාන්දුවක් හේතුවෙනි.

ගරා වැවෙන නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පිළිබඳව දැඩි කේපයෙන් කතා කළ කමිකරුවෙක් මෙසේ පැවසීය: “මේ නිවාස ගොඩක් පරන ඒවා. විදුලිය අරන් තියෙන්නේ වයර අමුනලා. පාලකයේ වැඩ ගන්නවා විතරයි ඒවා පිළිවෙළක් කරලා දෙන්නේ නැ. අපේ දුක අපි විතරයි දත්තේ. කිසිම මාධ්‍යයක් වෘත්තීය සම්තියක් හෝ දේශපාලන පක්ෂයක් මේවා බලන්න එන්නේ නැ.”

ඇරිරයේ එක් අංශයක් අප්‍රානිකව තිබී මද සුවය ලබා සිටින 66 භැවිරිදී තවත් කමිකරු කාන්තාවක් සිය දියනියන් තිදෙනාට බරක් නොවී සිටිම සඳහා තවදුරටත් රකියාවේ නිරතව සිටී. දැන් ඇය වත්ත උදුළු ගැමේ හා අතුශැමේ යෙදී සිටී. ඇයගේ ස්වාමී පුරුෂයා වයස 52 දී මරනයට පත් වී ඇත්තේ පොල් ගස්වලට පොහොර සකස් කිරීමේ මෝලට හසුවීමෙනි. “දුවලගේ දරුවෝ ඉගෙන ගන්නවා. අද කාලේ ලමයින්ට උගන්නන්න ගොඩක් වියදම් යනවා. ඒ නිසා මම මගේ වියදම් දරා ගන්නවා. ආන්ඩ්ව්‍ලුවේ පින් පඩි 250 යි. ආසාවට කන්න දෙයක් ගන්න නැ. කවිරු හරි දෙන දෙයක් තමයි කන්නේ. වතුවල ලොක්කොළ ලොකු පඩි හා දීමනා අරගෙන සාද පවත්වනවා අපිට කන්නත් නැ” යයි ඇය පැවසුවාය.

2012 සිට වසර 3 ක් සෞදි අරාබියේ ගෘහ සේවයේ යෙදී සිටී තවත් කාන්තාවක් කියා සිටියේ එරටෙහි තත්ත්වය වත්තේ තත්ත්වයටත් වඩා දුෂ්කර බවයි. එවක දී ඇයගේ වැටුප සෞදි රියාද් 700 ක් නැතහොත් රුපියල් 27,000 කි. “හරියට කන්නත් නැතුව මුළු ද්වසේම වැඩ කරලත් ලැබුණේ එව්වරයි” යයි ඇය ප්‍රකාශ කළා ය.

මහා දනපති සමාගම සංවු මෙන්ම දනපති දේශපාලනයෙන් සතු සුවිසල් පොල්වතු ගනනාවක් හළාවත, කුරුනැගල හා මිගමුව අතර පොල් ත්‍රිකෝතයේ හා ඉන් පිටත පිහිටා තිබේ.

ප්‍රදේශයේ ඇති කොහු මෝල් හා අනෙකුත් කමිහල් තුළ ද කමිකරුවෝ දරුනු සුරාකැමකට ලක් ව සිටිති. වැටුප්, දීමනා කප්පාදු හා දරුනු සේවා කොන්දේසි යටතේ පතුලටම කඩා වැවෙන වතු කමිකරුවන්ගේ ජ්වන තත්ත්වයන් ලංකාවේ සමස්ත දන්ශ්වර පාලක පන්තියට හා වෘත්තීය සම්තිවලට එරෙහි බරපතල වේදානා පතුයකි.